

Leto II.

Izhaja vsakega 1. In 15. v mesecu. Letna naročnina 25 Din, za inozemstvo 40 Din.

NA MEJAH

Štev. 14.

Ček. račun št. 12.886
Telefon Jesenice 625
Uprava in uredništvo:
Jesenice, Krekov dom

LIST ZA GOSPODARSTVO, PROSVETO IN KULTURO

Jesenice, 15. julija 1937

Slovenska ekloga

Leta Gospodovega 1937, na praznik Marijin in prvi petek, posvečen presvetemu Srcu Jezusovemu, 2. julija se je dvignila velika duša in odšla po v nji zapisanem geslu »Po Mariji, Materi vseh mater, k Jezusu.«

Umrl je narodu oče, ne hirajoč starček, zgrudil se je v molitvi za narod, na potu k sveti daritvi, potem ko je zapustil narodu testament:

»Satan ima svojo fronto, pa ima tudi Kristus svojo fronto. Mladina in možje, sinovi pobožnih slovenskih mater, stoje v fronti za svete svetinje naroda. Hude čase moramo odpahnuti od slovenskega naroda, zato se moramo boriti. Bog in sveta Cerkev, to so stebri našega delovanja in neusahljivi viri naših moči. Geslo slovenskega naroda mora biti in naša edinstvena zahteva: Povsod Boga!«

Kot blisk je šinilo preko naše zemlje...

Zadrhte so ustne, onemel je narod...

Pod zelenimi planinami, kjer bistre so vode, kjer sredi zlatega klasja kraljuje naša zlata Mati, patrona slovenskih mater, je bil dan narodu veliki sin 29. maja 1950. leta. V devetem letu ga je pritislila mati na srce, pokrivala in mu stisnila roko: »Tone, moli in priden bodi,

da boš gospod.« 27. junija 1873 se je izpolnila največja želja slovenske matere: Sin je postal gospod. Pred čudodelno podobo Kraljice Marije na polju pod zelenimi planinami, je posvetil mladi gospod svoje življenje »po Mariji k Jezusu« narodu, iz katerega je izšel.

Sin slovenske matere je nastopil pot »za čast božjo in narodovo pravdo«. Med narodom buditelj, v cerkvi misijonar. Kmečki dom, v katerega kotu domuje oltar s Presveto in Njenim velikim Sinom, je bil veliki simbol njegovega dela. Ne samo Slovencem, tudi Hrvatom je od leta 1882 do 1898 bil svetilnik božje in narodove slave.

Leta Gospodovega 1898, 5. maja je kmečki sin nadel knezov klobuk in postal vladika narodu, iz katerega je izšel. Pred oltarjem Brezmadežne sredi gorenjskega polja je klečal veliki sin kmečke matere in molil: »Pridi k nam Tvoje kraljestvo po Mariji!«

Slovenskemu narodu je grozila tedaj na eni strani sila satana — lože z geslom »Proč od Rima«, na drugi strani pa sila tujca »Der Drang nach Osten«. »Pridi k nam Tvoje kraljestvo«, molitev prevzvišenega pokojnika in njegovega naroda je kipela na številnih katoliških shodih, katerih duša je bil pokojni vladika, proti nebu, da ostane slovenski dom ognjišče živega ognja, kakor so ga nam zapustili dedje, da ostane ljubezen slovenske matere vedno čista, kakor je bila ljubezen naših babic, da obvaruje Marija naš rod zmot in zablod.

Leta 1905 je na ljubljanskem polju zagorelo slovensko ognjišče. Veliki knez je zažgal narodu kres, iz katerega vstaja nov slovenski rod, prečiščen v ognju Večne Resnice in velike Ljubezni do rodu in matere, ki ga je spočela. Zavod sv. Stanislava je postal torišče slovenske besede, ki jo oznanja narodu duhovnik in posvetni inteligent, prežet Resnice in Ljubezni. Gradišče za obrambo proti obema satanskima silama je bilo posvečeno od prevzvišenega pokojnika Kristusu Kralju. Zavod je dal prvo slovensko knjigo slovenskih višjih šol.

V narodu je stopila na plan fronta mladine v orlovski organizaciji, v katoliški prosveti je zaživelo novo življenje preporeda Slovencev. Veliki vladika je bil učenik in budnik. Njegova beseda je ščitila našega Janeza Evangelista Kreka v borbi za demokracijo proti nemškim predsednikom.

Pred tridesetimi leti je kronal Kraljico slovenskih mater na Brezjah in ob jubileju se podaja k njej kot ponižni sin, ki jo je vedno častil. V težkih dnevih svetovnega pokolja, že v letu 1914, je stal zatiranemu slovenskemu narodu v borbi za svojo pravico na čelu, in ko je tujec slavil 2. decembra 1914 padec Belgrada ter grozil vladiki, je govoril prevzvišeni osmošolcem v svojem zavodu: »Ne klonite, boljši časi bodo gotovo prišli.«

Z Jesenic

Žalno spominsko svečanost po blagopokojnem vladiki dr. Jegliču je priredilo v nedeljo 4. t. m. ob pol 9 v veliki dvorani Krekovega doma njegovo vodstvo. Prebivalstvo, ki je dvorano napolnilo, je s svojo udeležbo in z načinom prisostvovanja svečanostim izkazalo mrtvemu knezu vso sinovsko vdanost in hvaležnost.

Pogreba nadškofa dr. Jegliča so se udeležili mnogi naši društveniki z vsemi svojimi zastavami, fantovski odsek v kroju.

Tridesetletnica katoliške prosvete na Koroški Beli je preložena na 25. julij. Vsi zavedni katoliški Jeseničani ta dan na Koroško Belo! Zavedajmo se, da tvorimo z njimi eno celoto in da je njihovo veselje, in da so njihovi dnevi naši in obratno.

Tržičkih svečanosti bi se bili udeležili mnogi Jeseničani, da ni kar neprestano deževalo. Že v zgodnjih jutranjih urah je bila zbrana celokupna godba in fantovski odsek za odhod, pa je prav takrat začelo liti kakor iz škafo. No, pa vrle Tržičane obiščemo ob prvi prihodnji priliki.

Izložbeno okno »Triglavske založbe« v Krekovem domu so te dni ogledovali mnogoštevilni obiskovalci ustanov in obratov, ki so pod njegovo streho, in tudi stotine mimoidočih. V izložbi so namreč razstavljena darila in krasni pokali, ki so si jih naši fantje priborili na celjskih tekmah. Kar 12 plaket in dva pokala so si osvojili. Naši slovenski fantje tudi nadalje prav pridno trenirajo in se pripravljajo za nadaljnje nastope.

Mestno zavetišče na Jesenicah se približuje realizaciji. Ves povojni čas je živela v naših ljudeh želja, da bi mogli ustvariti v kraju samem za reveže dom miru. O tem so razpravljali občinski odbori, o tem so govorili cerkveni govorniki, o tem je zlasti razmišljala in javnost za stvar zainteresirala naša Vincencijeva konferenca.

Sedanja obč. uprava, ki ji mora vsakdo pri-

znati veliko delavnost in katera korak za korakom načrtoma izvršuje dela iz volilnega programa sedanjega župana g. Markeža, hoče to prepotrebno ustanovo čimprej spraviti v življenje.

Razpisala je nagrado za izdelavo idejnih načrtov in je po posebni komisiji s pritegnitvijo izvedencev iste ocenila. Komisija je prisodila prvo nagrado delu pod geslom »X« Hojkerju Dragotinu iz Celja, drugo nagrado delu pod geslom »Pax« arh. Korbar Dragotinu in ing. arh. Pšerhofu Hinku iz Zagreba, tretjo nagrado pod geslom »KOM« pa ing. arh. Župančiču Marku iz Ljubljane. Delo pod geslom »Poslednja postaja« pa je dobilo pohvalno priznanje.

V kratkem bo občina razpisala oddajo del in tako upamo, da bo celotna stavba še to leto v surovem stanju pod streho.

Gradbena dela pri novem gasilskem domu se skoraj ne premaknejo z mrtve točke. Lani smo v posebnem članku prinesli kritiko njegove notranje ureditve in njegove lege. Tedanja obč. uprava se na ta stvarna opozorila te utemeljene kritike ni ozirala, dasi je bil še čas. Danes ve vsakdo, da smo imeli takrat prav. Tak dom ne bo v veselje gasilcem in tudi ne v okras Jesenic. Slišali smo nekatere mnenja, da bi bilo najbolj prav, če bi občina dobila za to stavbo primerne kupca sedaj, ko se ni dovoršena in bi jo bilo mogoče preurediti v druge svrhe prav dobro, gasilcem pa postavila drugje praktičen in vsem gasilskim potrebam odgovarjajoč, zares moderen dom. V pritličju stavbe bi bili zelo primerni lokali za mesarijo, trgovino z električnimi potrebščinami i. t. d.

A. S. K. Gorenjec

razpisuje za nedeljo, dne 25. julija 1937 ob 8 zjutraj tradicionalno štafeto okoli Jesenic za prehodni pokal S. O. Borca. Proga meri 2970 metrov. Tekmuje se po pravilniku JLAZ. Teče deset tekačev po 500 m. — Prijava s prijavnino znaša din 25. Vodstvo tekme ima A. S. K. Gorenjec. — Vse okoliške klube vljudno vabimo, da se te stafete udeležijo.

Senožeti - Javornik

Na hiši brat. skladnice smo hoteli izobesiti ob smrti nadškofa Jegliča črno zastavo, ki je sicer skupna last stanovalec te hiše. Shranjena je pri Mariji Iskra. Zastavo je doslej vedno lahko izobesil, kdor je hotel. Sedaj pa se je

Združil je slovenski narod pred 20 leti v enotno fronto z majsko deklaracijo, pohitel v Pariz in London iskat pravice hlapca Jerneja za svoj narod, kot starček je hodil v osvobojeni zemlji od kraja do kraja s čuječo skrbjo: »Mladina, možje, dekleta in žene, ne zatajite svetega Križa, največje svetinje naroda in njegove besede.«

Dolga je bila njegova pot, posuta s trnjem, pa vendar venčana s cvetjem hvalečnosti vernega slovenskega ljudstva. V mladini je živel sam mladenič, ker največja je bila njegova ljubezen do mladine. Njej je posvetil v prvi vrsti svoj testament: Svetinja slovenske samobitnosti in največja zahteva je prapor z geslom: »Povsod Boga!«

V 88. letu starosti, v 64. letu mašništva, v 40.

Očetova sodba in prošnja sinov

Nenadna moč je dvignila krila viharja, zašlestelo je listje, zazibali so se vrhovi, zaječale so krome v drevesju. V blisku je bilo presekano nebo kakor v znamenju prihajajoče sodbe. V neskončne dalje, v večnost je odbrzel vihar in za njim je ostalo svetlo, zlato, lesketajoče se jutro.

Videl je Bog luči v temi v domovih in slišal je skozi vihar viharja med upom in grozo višečo molitev. V mladem jutru je vera in molitev vedela, da se je Dobrotni usmilil: Nič ni bilo škode, samo piškavo sadje je obležalo na tleh. Pobrli so ga in dali so ga svinjam.

Ko je duh pokojnega vladike izdahnul v naročje božje, šel poslednjič preko naše zemlje in se dotaknil v sili svoje moči sleherne duše njenih sinov in hčera, vrednih in nevrednih, je sekularni mož še mrtev vršil med nami nemo sodbo in obsodbo in učil.

Od zdravega narodnega debla, ki ga je pokojni zalival več kot pol stoletja v močno rast z bogastvom svojega duha iz večnih vrelcev življenja, je ob bežnem dihu njegove odhajajoče duše odpadlo vidno nekaj suhih vej in nekaj piškavega sadja. Nevredni sinovi in hčere, laži služke smeri so se razgalile do grozotne nagote. Jetičniki, ki so hlinili zdravje in narod zastrupljali, posamezniki in ustanove, so odkrili svoje gnojne rane.

Kdor se ob grobu Jegličevem ni odkril kot Slovenec in katoličan v nemem tihem spoštovanju pred njegovo veličino, teh dveh imen vreden ni. Kdor z ogromno večino naroda zaradi njega ni prosil Vladarja vekov, da bi sadovi vladikovih stremljenj ostali vedno živi in da bi nam poslal še mož, vsaj podobnih temu, ki nas je zapustil, izpričuje o sebi, da je daleč proč od njega, kar je resnično dobro.

Suhe veje so to, nagnito in piškavo sadje.

Jesenice so se po večini častno oddolžile spomenu velikega vodje. Javni uradi in zasebne hiše kakor tudi stanovanjski objekti naših železarn so se te dni združili v skupnem žalovanju. Povsod so izobesili žalne zastave. Spominska svečanost v Krekovem domu in služba božja v cerkvi sta zadostno izpričevali pietetnega duha vernega ljudstva. Tem bolj je zato v svoji praznini kričalo par hiš, ki tega niso storile. Ljudje so se zgražali. Ne le, da ni narodne zavesti, tudi kulture tu ni doma, tako so si mislili.

letu škofovstva je v samostanskem zatišju zamolil zadnjo molitev po danem testamentu v Celju: »Ljubi Jezus, zahvalim se Ti, razumeli so me fantje in možje. Vstaja nova fronta Kristusova proti satanski. Ona bo rešila naš mili mali slovenski rod pred poginom in peklom. Marija Pomagaj s slovenskih lepih Brezij čuvaj nove čete, da bodo vzdržale in nikdar klonile, nikdar omahovale v svetem boju za križ in slovensko besedo.«

Veliki vladika — oče naš, na tvojo veliko slovensko oporoko ti prisegamo, da ostanemo zvesti bojovníki velike besede, ki nam jo zapuščas ob slovesu. Ne klonemo ob odprtem grobu, ker oče, ostaneš pri nas, vedno z nami v veliki borbi pod praporom »Povsod Boga in Devico Marijo!«

Niso se čudili nemi grozi marksističnih objektov. Poznajo tega duha po Rusiji, po Meksiki, po Španiji, po sadističnem podiranju in skrunjenju božjih razpel po domovini. Ne skrivajo ga po navadi. Če ga, ga le slabo. — Če je hotel »Paar« smatral, da za njega še vedno ni čas prišel, ko se je treba otresti tujega duha in živeti z narodom, od katerega in na kateri zemlji živi in stoji, je to vendar delno razumljivo. Ni pa razumljivo, če nacionalistična združenja enemu največjih naših nacionalistov niso hoteli izkazati dolžne časti. Neverjetno je, da se je na Senožetih zbralo nekaj ljudi, ogorčenih, ker je na posloppju Bratovske skladnice visela žalna zastava in da so izjavljali, da so Sokoli in jih zato žali žalna zastava; neverjetno, da so ti ljudje prisilili ubogo zasolzeno slovensko mater, da je morala zastavo sneti.

Mi smatramo, da tudi sokolskemu domu na Jesenicah ni v čast, da je stal v teh dneh v isti vrsti s hotelom »Paar« in z marksisti. Smatramo, da je za to osebno odgovorna sedanja uprava jeseniškega Sokola s starostom dr. Obersnelom na čelu. Mar morete tajiti, da ga ni med vami, ki bi po zaslugah za narod velikemu škofu segal vsaj do gležnjev? Mar ni bil za ogromno večino vašega članstva tudi vaš cerkveni krez? Narodna in viteška organizacija je imela na svojem posloppju izobešene žalne zastave, ko so se vršili pogrebi morilca in samomorilca — ko je umrl cerkveni knez in slovenski narodni borec in voditelj, pa ne. Če je to sad vaše vzgoje, moremo reči samo: »Samo malopridno drevo rodi malopriden sad.« Dosti je. Nočemo o tem več pisati, toda bolelo nas je tako, da k temu nismo mogli molčati.

Izobrazba in naslovi, lepo blesteča imena in programi, vse je piškavo, brez jedra, kadar se loči od skupne narodove duše. Ne čuti in ne živi z njo. Da, sovraži jo radi nje same, radi njene preteklosti in sedanosti, radi vsega njenega življenja.

Dobri vladika, naš oče, ki si še v smrti delil resnico od laži s silo svojega duha, daj in prosí za svoje sinove. Izprosi nam in tem, ki danes niso z nami, da bomo po odpadu nekaterih vsi ostali edini v ljubezni do naroda sestavni udje njegovega telesa, ne nagniti in ne piškavi, ampak zdravi kot dober sad rastle iz tvojega borbene duha za njegovo zemsko rast in slavo in večnostno usmerjenost.

JUSTI PUČKO, JESENICE

KRALJA PETRA CESTA ŠTEV. 12

Velika zaloga koles, svetovno znanih tovarov, kakor tudi vsi h. kolesom pripadajoči deli. Vse to se dobi na ugodne mesečne obroke.

Zadnjič med nami

Jubilejni dnevi katoliške prosvete, ki smo jih praznovali lansko leto, bodo ostali v spominu nam in bodo vzpodbudno živeli v bodoče rodove. Ne, niso dobili ti dnevi poudarka v zunanosti in v masah slovenskega ljudstva, ki so obiskale katoliško-prosvetno središče našega mesta, in tudi ne v pestrosti sprevoda, ki je kot narodna pravljica šel skozi mesto. Dnevi katoliške prosvete v letu 1956 na Jesenicah ostanejo kot spomenik, kot manifest velike narodove duhovne prireditve. Pojava sivolasnega narodovega vladike dr. Antona Bonaventure Jegliča je s temi prazniki zvezana najbolj živo in dobiva prirediteljev prav v njem svoje globlje duhovno obeležje. Tisoči in tisoči, ki so prisostvovali prireditvam jubilejnih slavnosti v lanskem letu, tiho in močno čutijo, da je bila prav svetniška pojava slovenskega nadškofa tista, ki je izoblikovala praznik gorenjske prosvete v praznik duhovnega prepoda in molitve. Slovenski narod svetniški, buditeljski in voditeljski pojav največjega Slovenca dr. Antona Bonaventure Jegliča vedno globlje čuti.

Kako radosten se je odzval povabilu, da se udeleži in da vodi dneve praznikov gorenjske prosvete. Jesenice so kraj, kjer biva delovno ljudstvo in tega je veliki Jeglič izredno ljubil. Zadostovalo je, da je šla beseda od človeka do človeka, da se sivolasi vladika že pelje proti Jesenicam, in pred Krekovim domom se je v hipu zbralo nad 500 ljudi, da ga sprejmejo kot vodjo slovenskega kulturnega, prosvetnega in narodnega prepoda. Sprejemi velikega Jegliča niso bili kričavi, bili so tisto veliko čutenje, ki ga ne moremo popisati ali imenovati. Sprejemi dr. Jegliča so bili kakor prihod matere, ki se vrne od daleč v družino, ko otročiči najrajši zajokajo... Tako smo sprejeli dr. Jegliča tudi mi. Tiho je privozil avto čisto v našo sredo. Oh, kako daleč je tu rjojenje drugih sprejemov! Tiho je stopil iz voza in otročički, ki so mu izročili planinski cvet, so imeli solzne oči. Koliko mož in fantov je ob

tem prizoru komaj zadrževalo solze. Tako prihaja buditelj in tak je njegov sprejem. Vsak šum je zanj odveč, kakor je odveč za očeta in mater, ki se vrne v družino. Ko ga je pozdravil v imenu vseh gospod duhovni svetnik Kastelec, smo bili veseli. Veseli, da ga ni pozdravil kdo prav uradno v fraku in z odlikovanji, ker smo vedeli, da je za dr. Jegliča tak sprejem tuj. On je narodov, on je naš.

Veličina dr. Jegliča je ostala med nami vse dni, njegov vpliv in njegova voditeljska pojava je dobivala vedno več izraza. Z nami je bil, ko smo pozno v noč igrali Slehernika, z nami, ko smo dali Jesenicam izraz, da so mesto sredi slovenskega naroda, vodil je dopoldansko cerkveno svečanost, klečal in molil popoldanske molitve na prostem in zopet z nami prisostvoval svečanemu trenutku, ko sta slovenski fant in slovensko dekle po dolgih letih zopet svobodno prikorakala na prireditveni prostor. Dr. Jeglič je smatral povabilo kot polno in se je povabilu tudi tako odzval. Z nami je bil od prve slovesnosti do zadnje molitve, četudi bi v svojih visokih letih imel vso pravico, da bi se prej umaknil. Mi mu ostanemo hvaležni za njegovo veliko ljubezen, za njegovo polnost. Dr. Jeglič je bil vedno tak, bil je velik narodni vodnik.

Nepozabna pa nam ostane slika popoldanskih prireditelj, ko je sivolasi vladika klečal in molil s slovenskim ljudstvom na vzvišenem prostoru. Tako nas je zbral in vodil, tako nam je kazal pot poudarka, vztrajnosti in zbranosti v molitvi. Kdo izmed tisočev, ki so prisostvovali večernicam na prostem, ni opazil svetniškega pojava dr. Jegliča med nami, kdo tiste slike ne nosi v duši? Večna ti hvala, slovenski buditelj!

Ko gledamo danes preko groba v večni pokoj, se nam tista slika živo ponovi. Slovenski narod, ki ga je vodil v duhovnem prepodu, je zbran v molitvi in v občudovanju velikega Jegličevega duha, on pa kleči pri večnem oltarju in moli z nami in za nas.

Minister dr. Miha Krek za našo industrijo

Ves gorenjski kot živi po naših železarnah. Ustanavljanje in procvitanje sorodnih industrij v državi je zato še v polpreteklosti strašilo med desetisoči naših siromašnih delavskih družin, da so s strahom gledale preteči bodoči konkurenčni boj. Zastopniki našega podjetja in njegovi lastniki so to osebno, pa tudi v svojem glasilu, »Tovarniškem vestniku«, zadosti razločno poudarili. Mi pa vemo, da je bilo le-tem na nekem važnem sestanku pred komaj dobrim letom radi našega ljudstva in njegovega gospodarskega napredka izrečno poudarjeno, naj s pogumom grade na dovršenju obratov, ker bodo v naših predstavnikih vedno našli vso pomoč in podporo. — Dih preteče nevarnosti, se zdi, da je šel mimo. Nihče od desetisoč zainteresiranih pa se menda ne vpraša, zakaj. Tisti pa, ki vedo, zakaj, iz gotovih vzrokov rajši molče. Pa je vendar prav, da ljudje vedo, da je to zasluga naših predstavnikov, zlasti g. ministra dr. Kreka. Preveč potov je storil v korist naših železarn, preveč se trudil zaradi njihovega delavstva, da bi smeli zaradi njegove skromnosti o tem molčati. Sam molči, bivši minister g. Mohorič, ki sam o tej zadevi ni nič opravil, pa je dr. Kreka prosil, tudi molči.

In vendar to ni bil in ni enodneven boj. Tu so se in se merijo sile dveh orjaških interesnih sfer za produkcijo, za kontingent, za ugodnostne tarife, za koristi delavstva in delničarjev.

Kdor vse to pozna in kdor ob tem še ve, kaj je jug in njegovo pojmovanje, ta bo vedel, kolikšnega napora je bilo treba in kolike iznajdljivosti, da v interesu našega človeka more naša industrija z vedrim čelom gledati v bodočnost.

Našemu skromnemu in delavnemu ministru dr. Kreku smo zato vsi dolžni hvalo. Ko molimo za naš vsakdanji kruh, bi bilo prav, da bi molili tudi za tiste, ki so se trudili, da ga nam z božjo pomočjo ohranijo. Naj mu torej Bog poplača z novim blagoslovom pri njegovem delu in naporih za naš narod!

Naši nameščenci

Jesenice in Koroška Bela imata zaposlenih nekaj stotin privatnih nameščencev. Po veliki večini so vsi ti nameščenci neorganizirani, ker organizacije nameščencev pri K. I. D. pač ne moremo vzeti resno. Vsaj kar se tiče varovanja stanovskih interesov, je njeno delo enako ničli. Tudi ne vemo, kako se sklada z njeno nevtralnostjo, da je kot celota včlanjena v nacionalistični centrali in da so njeni člani čisto proti svoji volji prisiljeni plačevati nacionalistično glasilu »Organizator«.

Imamo vtis, da bi bilo za naše nameščence edino pametno, če bi se v obrambo svojih koristi priključili idejno sorodnim strokovnim organizacijam delavstva in z njimi ramo ob ramo delali drug za drugega. Tako bi dobili močno ozadje eni, drugi pa inteligentni sodelaveci.

25letna hčerka g. Iskre uprla in je zahtevala, da o tem glasujejo socialisti. Vsi so se odločili proti njej in zastava je visela.

V nedeljo med osmo sv. mašo, ko naših ni bilo doma, pa je iz sosednje hiše prišel Franc Pikon in zahteval, da naj zastava izgine, češ; ali vas ni sram, ko so na Senožetih sami Sokoli, pa na vaši hiši viši zastava.

Zastava je morala dol. Po sv. maši smo jo na novo izobesili. Zopet sta prišla dva Sokola, Medja Karel in Fran Iskra, in hodila od stranke do stranke, naj se zastava odstrani. Štiri stranke: Ravnik, Dolenc, Medja, Iskra so se jima pridružile, a ostale so v manjšini. Značilno pa je, da so navedene stranke vse včlanjene v javniškem Sokolu.

Neverjetna je ta zaslepljenost. Ne bi o tem poročali, če bi ne smatrali, da je prav, če se izve, kako so člani nac. organizacij brez pietete in brez srčne kulture. Kakšna mora biti njihova organizacijska šola, da vzgaja take učence. Kralj je počastil spomin pokojnega po zastopniku na pogrebu, vi pa pravite, da je vaša sramota, če smo mu mi izobesili v zadnjo počastitev žalno zastavo.

Z Dovjega

Takoj, ko smo zvedeli, da je umrl nadškof dr. Jeglič, smo izobesili žalno zastavo na Prosvetnem domu. Naslednji dan so nam sledili še drugi, kakor poštni urad, občina, orožniška postaja, žel. postaja, gasilni društvi Dovje in Mojstrana, župni urad in tudi nekaj privatnikov. Le na poslopju osnovne šole je nismo videli. Ljudje so se spraševali in ugibali, da-li morda šola nima žalne zastave. Končno se je vendarle, baje na intervencijo, šele na večer pred pogrebom tudi na šolskem poslopju pojavila črna zastava.

Na predzadnji dopis v našem listu glede Marijine kapelice na poti proti Peričniku pri tako zvanem Marijinem studentu sporočamo, da smo se o stvari informirali in izjavljamo naslednje: Marijina podoba ni bila namenoma poškodovana po zlikoveh, marveč so jo poškodovali pozimi drvarji, ki so spravljali les s hriba v dolino. Podoba oziroma kapelica je bila že pretekli mesec zopet obnovljena.

Na Vidov dan so zaplenili tukajšnji obmejni organi dva konja nekemu Korošcu, katera je mislil vtihotapiti v Avstrijo. Za konja je baje plačal 9000 din, sedaj pa sledi še kazen.

Iz rim.-kat. vere je izstopila posestnikova hči Regina Šetina zaradi tega, da se je lahko poročila z nekim vojakom-graničarjem pravoslavne vere. Kako lahka so nekatera dekleta!

Gorje pri Bledu

Ko so se 25. maja tega leta vršile na Jesenicah okrožne tekme Triglavskega okrožja, se jih je naš odsek polnoštevilno udeležil. Člani so kljub pomanjkanju časa naredili več kakor pa smo od njih pričakovali.

V prosvetni tvarini so bile Gorje prve in njih udeležba tudi največja, kljub temu, da so Jeseničani imeli tekme doma in bi bila njihova udeležba lahko večja. Proste vaje smo tudi povoljno izvedli in smo prav malo zaostajali za drugimi. Pokopala pa nas je lahka atletika, ki se do sedaj pri nas skoro ni gojila.

Če pogledamo nazaj v zimsko življenje, lahko rečemo, da se je morda malokje toliko delalo, kot pri nas. Priznati pa moramo, da nismo imeli nobenega pravega načrta. Da to popravimo, smo izvolili nov odbor, ki je popolnejši od prejšnjega. Tudi pri nas skušamo po zgledu drugih nabaviti si kroje. Pri tem pa se pojavljajo težke finančne ovire. S štedenjem in dobro voljo pa bomo premagali tudi to oviro. Ustanovili smo tudi že naraščaj, ki se zelo lepo razvija.

Kakor pa je sedaj organizacija urejena, moramo reči, da je, v kolikor ne služi nam nasprotnemu idejnemu toku, le za videz in še za to, da se njene posamezne članke lažje v šahu drži. Brez moči in brez vpliva je in ji niti na misel ne pride, da bi si ga kako pridobiti mogla.

Treba bo tu prej ali slej razčistiti idejno zametljenost, da gotovi ljudje ne bodo v kalnem ribarili, treba pa tudi skrbeti za to, da bo naše nameščenstvo imelo organizacijo, ki bo vsaj nekaj storila za njegove gospodarske interese in pazila, da se posameznikom ne bo godila tu in tam očita krivica za postavljanja na račun protežiranja gotovih političnih smeri in njenih privilegirancev.

Čas je, da se z vsem tem preneha. Treba nam je nameščenstva organizacije, katere naloga bo, da v povezanosti in v zvezi z drugimi delojemalskimi skupinami brani samo koristi in pravice svojih članov.

Koroška Bela

V nedeljo 25. julija se bo vršila proslava 50 letnice Katoliškega prosvetnega društva, katere pokroviteljstvo je blagovolil prevzeti g. ban dr. Marko Natlačen. Prireditev, ki je bila prvotno določena za 4. julij, se je morala prestaviti na 25. julij radi smrti nadškofa dr. Jegliča. V soboto 24. julija se vrši ob 8 zvečer v cerkveni dvorani akademija. V nedeljo pa bo zjutraj ob 6 sv. maša s skupnim obhajilom, ob 9 na kolodvoru sprejem došlih gostov, nato sprevid na Koroško Belo. Po prihodu sprevida v cerkev se vrši sv. maša, nato zborovanje pred cerkvijo. Govorila bosta g. dr. Šmajd in dr. Vilko Fajdiga o sodobnih nalogah krščanstva. Popoldne bodo ob 3 slovesne liturgije, nato na Kresu gimnastični nastop članov naših fantovskih odsekov in članic deklinskih odsekov, ki ga bo poživil tudi nastop najmanjših. Nato se bo vršila prosta zabava, srečolov itd. Pridite v čim večjem številu in vlijte mladini novega poguma za večne ideale krščanske prosvete.

Na zadnji občinski seji so bili zopet sprejeti dalekosežni sklepi. Da se ugodni pritožbi g. župana, kateremu baje policija posveča preveliko pozornost, je večina navzočih sklenila, da se g. Jesih, vodja policijske postaje na Javorniku, in g. komisar Wohinz na Jesenicah premestita. Ker še ni določen kraj, kamor ju bodo poslali, sta — tako bi vsak pravno poučen človek smatral — s tem sklepom postavljena na razpoložanje.

Izleti tovarniškega delavstva

Že v predzadnji številki našega lista smo grajali nedeljske izletnike, ali če hočete, turiste, ki ne spuštujejo Gospodovega dne in cerkvene zapovedi, ki pravi, da bodi vsako nedeljo in praznik spodobno pri sv. maši.

Pa moramo še enkrat o tem napisati nekaj misli, za katere nam je dalo povod pisanje »Tovarniškega vestnika«.

Tam prav lepo opisuje, kako so se martinariji z ženami in svojci odpeljali v posebnih vagonih izletniškega vlaka v Bohinjsko Bistrico. Prav je to in mi smo zadnji, ki bi največjim trpinom jeseniške železarnice, martinarijem, ne privoščili poštenega oddiha, zlasti ker so zadnje čase itak neprestano zaposleni in imajo le malokatero nedeljo prosto. Saj je malokateri delavec tako nujno potreben sonca in svetlobe ter svežega zraka, kot ravno martinarij.

Poročevalec tega izleta pa se spretno izogiblje povedati, kdaj se je ta izlet vršil. Niti z besedico ne omenja, da se ni vršil le na navadno nedeljo, marveč na največji praznik, ki ga slovensko ljudstvo s toliko slovesnostjo praznuje, namreč na praznik svetega Rešnjega Telesa. Nikjer ni omenjeno, kje so bili izletniki pri sveti maši, njih žene in otroci, kje so bili deležni vsaj enega blagoslova procesije svetega Rešnjega Telesa, tako da smo imeli vtis, kot da se je izletnike-martinarije s svojci vred namenoma odvedlo proč od domačega kraja, proč zato, da se ne bodo mogli udeležiti procesije. In vendar je ta dan tako veličasten, ko gre Kristus v najslavesnejšem sprevidu skozi ulice, po polju, med hišami, da ima ta praznik vsakdo, pa najsi zaide v poznejših letih kamorkoli v tujino, v najlepšem spominu.

Ne moremo na demagoška pota zavajanja in hoditi po potih tistih, ki vse oblajajo, pa naj bo dobro ali slabo. Prav je, če se s takimi izleti poleg razvedrila, ki ga je deležen delavec, skuša poglobiti osebne stike med podjetjem in njegovim delavstvom in ustvariti neko bolj harmonično življenje. Toda vodstvo bi moralo skrbeti, da se slične prireditve vrše če le mogoče v delavnik. Če pa to ni mogoče, se mora podjetje zelo varovati, da po nepotrebnem ne ruši verske discipline in verskega življenja v kraju.

Delavci sami so v ogromni večini verni, pa le premehki, da bi svoje prepričanje varovali sami pred srditimi in nekulturnimi napadi nekaterih brezbožnih tovarišev. Tovarna mora ta zdravi verski čut v njih podpreti in v praksi pokazati, da so za nami časi, ko je bilo moderno boriti se proti veri in življenju po njej.

Hranilnica in posojilnica na Jesenicah

obrestuje vse vloge do najvišje v zakonih določene meje. Nove vloge izplačuje vedno promptno.

Za elektriko

Vam nudi vse najugodnejše

Jože Markež

Jesenice, Murova, tel. 605

Zadružna tiskarna

t. z. z o. z. v Ljubljani

Tyčeva cesta 17

se priporoča jeseniškim tvrdkam za izdelavo vseh v knjigotiskarsko stroko spadajočih del, ki jih izvrši lepo, solidno in po nizkih cenah

Ceneno in dobro prehrano, vina na debelo in drobno dobite in kupite najugodnejše v

**LJUDSKI
KUHINJI**

JESENICE

KREKOV DOM